

teatre lliure

© Ros Ribas

Après moi, le déluge

de **Lluïsa Cunillé**

direcció **Carlota Subirós**

Teatre Lliure: Espai Lliure – Temporada 2007-2008

Après moi, le déluge

de **Lluïsa Cunillé** direcció **Carlota Subirós**

intèrprets **Jordi Dauder, Vicky Peña**

escenografia **Max Glaenzel i Estel Cristià** / il·luminació **Mingo Albir** / vestuari **Marta R. Serra**

ajudante de direcció **Ferran Dordal i Lalueza** / maquillatge **Ignasi Ruiz** /
construcció de l'escenografia **Tero Guzmán**

coproducció **Teatre Lliure i Centro Dramático Nacional**

durada: 1h. 30' sense pausa

Après moi, le déluge va ser escrita a partir d'un encàrrec del Teatre Lliure,
dins el Projecte d'Autoria Textual.

Lluïsa Cunillé és Dramaturga Residente del Teatre Lliure
Premi Lletra d'Or 2008 al millor text teatral editat en català.

“Els homes que vénen aquí no haurien de tenir entranyes”
(Joseph Conrad, *En el cor de les tenebres*)

Un home i una dona es troben en una habitació d'hotel de Kinshasa, la capital del Congo. Ell treballa per a una companyia sudafricana que es dedica a l'extracció i la comercialització del coltan, un mineral descobert en els darrers anys que resulta essencial en el desenvolupament de noves tecnologies. Ella fa anys que està instal·lada a l'hotel, on fa d'interpret per als homes de negocis que s'hi allotgen. La resta del temps es dedica a prendre el sol al costat de la piscina i, de fet, ni tan sols recorda quan va ser l'última vegada que va sortir de l'hotel. Són dos europeus que en algun moment de la seva vida van descobrir la fascinació per l'Àfrica i van convertir-la en el seu refugi. Al llarg de la conversa, la crua realitat del món que els envolta, marcada per la injustícia i el saqueig, anirà fent-se present dins de l'aparent aïllament d'aquesta habitació d'hotel, malgrat tots els seus esforços per tancar els ulls i l'ànima.

Lluïsa Cunillé, una de les autores més singulars de la nova dramaturgia catalana, ens ofereix una visió insòlita i personal de la complexa relació entre els anomenats primer i tercer món. Temes polèmics com les formes de solidaritat, de diàleg, d'explotació o de caritat apareixen silenciosament en el text, sense caure en idees preconcebudes o simplificadores. Amb la trobada de tres persones en una habitació d'hotel de Kinshasa, Cunillé ens revela una penetrant imatge de la lluita africana, afrontant així una realitat que no podem ignorar però que difícilment sabem afrontar.

Carlota Subirós

© Ros Ribas

l'encàrrec

Dins del seu Projecte d'Autoria Textual, el Teatre Lliure proposa a dramaturgs catalans d'escriure noves obres a partir de temàtiques d'actualitat. Va ser en aquest context que el desembre de 2004 es va fer l'encàrrec a Lluïsa Cunillé de desenvolupar una peça a partir del recent informe de la FAO (Organització del Menjar i l'Agricultura de les Nacions Unides) sobre els índex de mortalitat infantil al món en relació amb la malnutrició i la fam. Lluïsa Cunillé, que ja havia estrenat al Lliure *Et diré sempre la veritat*, *Occisió* i *Il·lusionistes* (juntament amb Paco Zarzoso), aprofundia així la seva relació amb el Teatre, que l'ha portat a convertir-se en dramaturga resident del Lliure.

Après moi, le déluge és el resultat d'aquell encàrrec, que Cunillé va decidir situar al cor de l'Àfrica, nodrint-se tant de la immediatesa del tema, que acompanya les nostres vides com una ombra indissociable de la llum en què vivim, com d'algunes lectures fonamentals en el procés de creació del text. Diverses anàlisis històriques dels dolorosos avatars de la República del Congo, des de l'època de la sagnant colonització per part de la monarquia belga fins a la més recent actualitat, van anar posant en evidència la força implacable que al llarg d'un segle i mig ha devastat un continent, lligant perversament l'extraordinària riquesa dels recursos naturals amb l'extrema pobresa de la immensa majoria de la població. En aquest procés, s'han anat establint vincles ambigus entre el comerç i el saqueig, la cobdícia i el deliri, la filantropia i l'espoliació, o el racisme i l'interès, que encara avui ens escandalitzen quan de tant en tant apareixen en primer pla dins del brogit mediàtic. Per altra banda, Cunillé fa que una novel·la ressoni silenciosament per darrere la peça. *En el cor de les tenebres*, de Joseph Conrad, és una de les més profundes indagacions literàries en la idea de la barbàrie i dels límits morals, i una sentència d'un dels seus personatges obre la peça: "Els homes que vénen aquí no haurien de tenir entranyes..."

la crítica ha dit:

“Interpretació cuidada fins a l’últim detall i plena de sensibilitat i riquesa de matisos”

César López Rosell, (**El Periódico**)

“Una autèntica delícia. No se priven de ella”

Joan-Anton Benach, (**La Vanguardia**)

“Un texto inteligente, que avanza sinuoso hacia las profundidades del infierno”

Begoña Barrena, (**El País**)

“Vicky Peña, impressionant”

Teresa Ferré, (**El Punt**)

“Un brillante juego de dos para un texto complejo y de gran virtuosismo”

María José Ragué, (**El Mundo**)

Sol negro

ABC

CRÍTICA «Après moi, le déluge» **Autora:** Lluïsa Cunillé. **Dirección:** Carlota Subirós. **Escenografía:** Max Glaenzel y Estel Cristià. **Iluminación:** Mingo Albir. **Vestuario:** M. Rafa Serra. **Intérpretes:** Jordi

5-6-2008 02:57:53

CRÍTICA

«Après moi, le déluge»

Autora: Lluïsa Cunillé. **Dirección:** Carlota Subirós. **Escenografía:** Max Glaenzel y Estel Cristià.

Iluminación: Mingo Albir. **Vestuario:** M. Rafa Serra. **Intérpretes:** Jordi Dauder y Vicky Peña.

Lugar: Teatro Valle-Inclán, Sala Francisco Nieva. Madrid

JUAN IGNACIO GARCÍA GARZÓN

Las hambrunas endémicas, las guerras perennes, el saqueo y la explotación incesantes, el horror, el horror... Todo eso está latente en el conradiano viaje al corazón de las tinieblas africano que Lluïsa Cunillé propone en «Après moi, le déluge», pero se expresa en sordina, ominoso, agazapado en la vibración profunda de la obra y no con la envoltura del rutinario discurso tonante-humanitario que suele utilizarse para agitar la mala conciencia de la sociedad opulenta. Un hombre, una mujer y un personaje invisible protagonizan la larga conversación que discurre en una habitación de un hotel de lujo de Kinshasa.

Descalzo sobre la gruesa moqueta se mueve un hombre de negocios difusos, cuyos afanes parecen concentrarse en el mercado del coltán, ese mineral mezcla de columbita y tantalita tan necesario en las nuevas tecnologías y cuyas reservas se concentran en diversos países de África. Junto a este tipo curtido en las esquinas más sórdidas de la vida, que ostenta con prurito exhibicionista una abrupta orografía de cicatrices de quirófanos y reyertas, se encuentra una traductora a la que somete a un interrogatorio entre cortés e inquietante, una mujer de mediana edad que, tras varios años en el Congo, hace toda su vida en la zona hotelera, donde se dedica sobre todo a tomar el sol; su marido la abandonó tiempo atrás con una frase de despedida: «Después de mí, el diluvio», la misma que tomó prestada de Luis XIV el presidente Mobutu al huir del país tras un golpe de estado. El hombre la ha contratado para que le ayude a entender a un anciano enfermo que quiere proponerle un negocio. Este es el personaje invisible cuyas palabras va traduciendo la mujer hasta terminar transformada en él, como si fuera una médium: el viejo, que viene de un poblado del norte y sólo habla kibula, quiere que el negociante se haga cargo de su hijo de 19 años para que disfrute de las ventajas del primer mundo. Un discurso hipnótico cuyo quid -y el de la obra- es atrapar la atención del tiburón comercial -y la del público- hasta que se revelen las intenciones reales del visitante.

Esta arquitectura de palabras traza, en el tono sin emoción de la traductora, un perfil que puede ajustarse al de millones de seres humanos del África negra y conduce a un final sorprendente, sin estridencias ni desgarros. No ha pasado nada en apariencia -la traductora olvida muy profesionalmente lo traducido, el hombre abandonará la ciudad al día siguiente: después de mí, el diluvio- pero una sutil desazón ha sido inoculada. Soberbio texto el de Lluïsa Cunillé, muy bien servido por Vicky Peña, que ejecuta sin perder pie un peliagudo triple salto mortal interpretativo, y Jordi Dauder, una fiera de vuelta de todo, entre cínica, amarga y vulnerable al cabo. Aunque la dirección de Carlota Subirós atraviesa algún momento delicado hacia la mitad de la pieza, cuando el flujo del discurso se remansa y la atención de los espectadores corre peligro de desleírse, conduce con sabiduría el ritmo lento de esta función llena de cargas de profundidad, y subraya con acierto los momentos clave, apoyándose en la matizada iluminación de Mingo Albir, sobre todo en la gran desembocadura. Un trabajo estupendo, de digestión pausada.

ESTRENO

En contra de la desigualdad

Un texto brillante y exigente reflexiona con pudor sobre la desgarradora realidad de la infancia en el tercer mundo

APRÈS MOI, LE DÉLUGE (DESPUÉS DE MÍ, EL DILUVIO). Teatro Valle-Inclán (Plaza de Lavapiés, s/n). **Intérpretes:** Vicky Peña y Jordi Dauder. **En cartel** del 29 de mayo al 6 de julio.

MARÍA TAPIA

La sala pequeña del Teatro Valle-Inclán se prepara para recibir **un montaje con poca chicha escenográfica pero con mucho contenido entre sus líneas.**

Parece que la escasez de elementos ornamentales sirve como carta de presentación de **una pieza hecha para pensar**, para que cada uno sea más consciente de la realidad que le rodea, a pesar de que esté lejos, pero más cerca de lo que se pueda imaginar, de su entorno.

'Après Moi, le Déluge' ('Después de mí, el diluvio') es un texto de Lluïsa Cunillé que nace tras un encargo del Teatre Lliure de Barcelona. Dentro de su proyecto Autoría Textual, el espacio de Àlex Rigola propone a dramaturgos catalanes **escribir nuevas obras a partir de noticias de actualidad.**

En diciembre de 2004, Cunillé recibió la petición de idear **una pieza sobre un informe de la FAO** (Organización de la Alimentación y la Agricultura de las Naciones Unidas) que recogía los índices de mortalidad infantil en el mundo en relación con la malnutrición y el hambre.

No fue tarea fácil, pero, finalmente, **la autora ha llevado a cabo un pudoroso trabajo**, en el que ha optado por situar la acción en África, evitando mostrar la imagen de niños moribundos.

En un hotel de lujo de una gran ciudad del continente es donde transcurre la historia. Allí se encuentran un hombre y una mujer

occidentales que funcionan como espejo de la realidad del exterior.

Él se dedica a los negocios y ha pasado los últimos años trabajando para una compañía sudafricana consagrada a la extracción y comercialización de unos minerales fundamentales para el desarrollo de nuevas tecnologías. Y ella llegó al país como cantante de un crucero y trabaja como intérprete de las personalidades que se hospedan en el hotel, del que no ha salido desde hace años.

Las conversaciones entre ambos individuos facilitan contemplar lo que ocurre fuera. **Ellos se han construido una coraza que los aísla del mundo** que les rodea, pero, a pesar de ello, sirven de traductores de una realidad desoladora y dolorosa.

Carlota Subirós guía a Vicky Peña y Jordi Dauder en este **gran ejercicio de interpretación lleno de sensibilidad y matices.** Y es que el texto inteligente de Cunillé es un regalo para actores y espectadores.

Lluïsa Cunillé

Badalona, 1961

És una de les autores teatrals catalanes més actives dels últims anys. Es va formar com a dramaturga a la Sala Beckett de Barcelona, on durant tres anys va participar en els seminaros de dramaúrgia textual impartits per José Sanchis Sinisterra. Des de l'estrena de la seva primera obra, *Rodeo* (Premio Calderón de la Barca 1991), Cunillé no ha deixat d'estrenar i publicar nous textos. És cofundadora amb Paco Zarzoso i Lola López de la Companyia Hongaresa de Teatre el 1995. El 2007 va rebre el Premi Nacional de Teatre de la Generalitat de Catalunya. Entre la seva àmplia producció, destaquen *Accident* (1996, Premi de la Institució de les Lletres Catalanes), *La venda* (1997), *L'afer* (1999, Premi Ciutat de Alcoi), *Passatge Gutenberg* (2000, Premi de la Crítica de Barcelona) i *El gat negre* (2001). La relació de Lluïsa Cunillé amb el Teatre Lliure s'inicia el 2002 de la mà de Xavier Albertí, per a qui escriu una versió de *Troilus i Cressida* de Shakespeare. Posteriorment vindran *Et diré sempre la veritat* (2002), *Il·lusionistes* (2004), *Occisió* (2005), *PPP* (2005), *La cantant calba al Mc Donald's* (2006), *El dúo de La Africana* (2007) y *Assajant Pitarra* (2007). Durant el 2008 va rebre el premi Lletra d'Or per l'edició d'*Après moi, le déluge*, i va estrenar un text nou a la Sala Fabià Puigserver: *El bordell* (dirigit per Xavier Albertí) i una adaptació de la sarsuela *La corte del faraón* (també amb Albertí) al Festival Temporada Alta – Festival de Tardor de Catalunya (Girona/Salt). Lluïsa Cunillé és dramaturga resident del Teatre Lliure.

Carlota Subirós

Barcelona, 1974

Directora d'escena, membre de l'Equip de Direcció Artística del Teatre Lliure. Premi Extraordinari de l'Institut del Teatre 1997, llicenciada en Filologia Italiana y Premi d'Honor de la Universitat de Barcelona 2001. Entre les seves últimes direccions destaquen *Rodoreda. Un retrat imaginari* (creació a partir de la vida i l'obra de Mercè Rodoreda), *Jugar amb un tigre* (de Doris Lessing), *Après moi, le déluge* (de Lluïsa Cunillé), *L'home de la flor a la boca* (de Luigi Pirandello), *King* (a partir de la novel·la de John Berger), *Otel·lo* (de W. Shakespeare), *Els estiuejants* (de Maksim Gorki), *Nel mezzo del cammin di nostra vita* (homenatge a Franco di Francescantonio), *Amor Fe Esperança* (d'Ödön von Horváth), *Marie i Bruce* y *L'oficiant del dol* (de Wallace Shawn).

També ha traduït *Bash: Latterday Plays*, de Neil LaBute; *Refuge*, de Jessica Goldberg; *Enrico IV* y *L'uomo del fiore in bocca*, de Luigi Pirandello; *A Life in the Theatre* y *The Cryptogram*, de David Mamet; *Knives in Hens*, de David Harrower, y *Moonlight*, de Harold Pinter.

També ha treballat com a ajudant de direcció amb Joan Ollé (*Mass*, de Leonard Bernstein, 2000; *Apocalipsi*, de Lluïsa Cunillé, 1998); Ariel García Valdés (*Lear o el somni d'una actriu*, 1997); Franco di Francescantonio (*Món Brossa*, 2001) i Lluís Homar (*Els bandits*, de Friedrich von Schiller, 1996). També va ser ajudant de producció i traductora durant les funcions al Gran Teatre del Liceu de Barcelona del Dance Theater of Harlem y de *Le nozze di Figaro*, dirigides per Peter Sellars, el 1991, i ajudant de producció i traductora al Festival dei Due Mondi d'Spoleto, Itàlia, el 1990 i el 1991.

els intèrprets

Jordi Dauder

Intèrpret de llarg recorregut –ha treballat en cinema, teatre, doblatge...–, va estudiar Art Dramàtic i Història Contemporània a Barcelona i a París, a més d'aprofundir en el mètode Stanislavski. També ha cultivado la seva part literària amb la creació d'obra pròpia (*El estupor*, i diversos poemes i contes) i com a

cofundador de la revista *El Viejo Topo*. Com a intèrpret teatral ha participat en un bon nombre d'espectacles tant a Catalunya com a la resta de l'Estat. Ha participat en obres dirigides per Joan M. Gual, Herman Bonnin, Xavier Albertí, Ariel García Valdés, Calixto Bieito, Núria Espert, Pierre Chabert, Konrad Zschiedrich, Ricard Salvat, Sanchis Sinisterra, Sergi Belbel, Helena Pimenta, Amelia Ochandiano José Luis García o Tamzin Townsend entre d'altres. També ha dirigit *El último vals* a partir de textos de Samuel Beckett i *Miquel (homenatge a Martí i Pol)*, a partir de poemes del mateix autor, a part de diversos recitals de poemes d'autores com Raimon, Vicent Andrés Estellés, Ovidi Montllor (amb Toti Soler) o Salvador Espriu (amb Marina Rosell).

També ha fet nombroses pel·lícules espanyoles i estrangeres. En destaquen *Somme*, d'Isidro Ruiz; *Pasos*, de Federico Luppi; *Si te dicen que caí*, *El amante bilingüe*, o *La pasión turca*, de Vicente Aranda; *El pont de Varsòvia*, de Pere Portabella; *El perquè de tot plegat*, *Carícies*, *Amic/Amat*, *Anita no perd el tren* y *Amor idiota*, de Ventura Pons; *Dangerous Games*, de Winkelmann; *Land & Freedom*, de Ken Loach; *Els sense nom*, de Jaume Balagueró; *L'arbre de les cireres*, de March Recha; *Smoking room*, de Roger Gual, y *Joves*, de Ramon Térmens. En televisió, ha participat a les sèries de TVC *Poble Nou*, *Nissaga de Poder*, *Majoria Absoluta* o *De moda*. També ha format part del repartiment de las sèries de Telecinco *El comisario*, *Abogados*, *Esencia de poder* o *Hospital Central*; y de Antena 3 *Ambiciones*. A l'Estat francès ha participado en sèries como *Caribe*, *Le grand Battre* o *La tramontade*.

Ha estat guardonat amb diversos premis: el Martí Pol de poesia y el Ciutat de Sabadell de contos, el Premi Sant Jordi de la Crítica al Millor Actor Espanyol por *El pont de Varsàvia* i *La teranyina*, i el Premi del Públic al Millor Actor Català per *Carícies*, de Ventura Pons. Durante la temporada passada va participar en el muntatge d'*El bordell*, de Lluïsa Cunillé, dir. Xavier Albertí, a la Sala Fabià Puigserver.

Vicky Peña

Va néixer a Barcelona en una família d'actors i la seva experiència professional s'inicia l'any 1974 amb *El criat de dos amos*, de Carlo Goldoni, amb direcció d'Esteve Polls. La seva dilatada carrera comprèn tots els àmbits de la interpretació: teatre de text i musical, cinema, televisió i doblatge.

En el camp teatral ha treballat també a les ordres de Mario Gas, Jorge Lavelli, Josep Antón Codina, Ricard Salvat, Lluís Pasqual, Antonio Simón, Helder Costa, Pierre Romans o Konrad Zschiedrich, i ha interpretat papers protagonistes a *Las bodas del hojalatero*, de John M. Synge; *Enrique IV*, de Luigi Pirandello; *Doña Rosita la soltera*, de Federico García-Lorca; *Urfaust*, de Johann W. Goethe; *L'òpera de tres rals i Madre Coraje y sus hijos*, de Bertolt Brecht; *La balada de Calamity Jane*, de Maria do Ceu Guerra i Helder Costa; *Dancing!*, a partir de la pel·lícula *Le Bal*; *Les tres germanes* i *L'hort dels cirerers* d'Anton P. Txèkhov; *El temps i els Conway*, de J. B. Priestley; *Golfus de Roma*, de Stephen Sondheim & Sheve Love; *Othello*, de William Shakespeare; *Sweeney Todd*, de Stephen Sondheim i Hugh Wheeler; *Guys and Dolls*, de Frank Loesser, Joe Swerling i Abe Burrows; *La reina de bellesa de Leenane*, de Martin Mc Donagh; *A Little Night Music*, de Stephen Sondheim i Hugh Wheeler; *Mare Coratge i els seus fills*, de Bertolt Brecht; *Edipo XXI*, sobre els textos de Sòfocles, Eurípides, Èsquil i Jean Genet i *Electra*, de José Sanchis Sinisterra sobre el text de Sòfocles, i *Orestíada*, d'Èsquil. Recentment ha protagonitzat la reposició del musical *Sweeney Todd*, d'Stephen Sondheim i Hug Wheeler, dir. Mario Gas.

En cinema, ha intervingut entre d'altres a les pel·lícules *L'orgia*, de Francesc Bellmunt; *Dragon Rapide*, de Jaime Camino; *Werther*, de Pilar Miró; *La casa de Bernarda Alba*, de Mario Camus; *El placer de matar*, de Félix Rotaeta; *Diario de invierno*, de Francisco Regueiro; *Luces y sombras*, de Jaime Camino; *El largo invierno*, de Jaime Camino; *Entre rojas*, d'Azucena Hernández; *La buena vida*, de David Trueba; *Secretos del corazón*, de Montxo Armendáriz; *El pianista*, de Mario Gas; *Smoking Room*, de Roger Gual i Julio Wallowitz; *Piedras*, de Ramón Salazar o *Las voces de la noche*, de Salvador García Ruiz.

Ha obtingut nombrosos guardons, entre els quals destaquen els premis María Guerrero, Margarida Xirgu, Maria Vila, Premi de la Crítica de Barcelona, Premi de l'Associació d'Actors i Directors de Catalunya, Premio de la Unión de Actores, i dos premis MAX.

EL TEATRE LLIURE

1976...

Creat en 1976 per un grup de professionals vinculats al teatre independent, el Teatre Lliure es va singularitzar per la seva aposta pel teatre de text, amb la relectura dels clàssics i el compromís amb la creació contemporània, desenvolupant en la seva sala una programació que alternava el teatre amb la dansa i la música. Dirigit en etapes successives per Fabià Puigserver, Lluís Pasqual, Lluís Homar, Guillem-Jordi Graells i Josep Montanyès, la seva implantació en el món cultural català i la seva contribució a la normalització del fet teatral van ser recompensats des de molt aviat amb l'adhesió de un ampli públic i el reconeixement de la crítica.

1989...

DELS UNIO TEATRES D'EUROPA

El Teatre Lliure fou un dels fundadors, el 1989, de la Unió de Teatres d'Europa i aquest és un senyal de la seva voluntat de presència més enllà de les seves sales, de projecció exterior a través de la presència en festivals i gires dels seus espectacles. Molts països d'Europa i alguns d'Amèrica Llatina han estat ja visitats per produccions teatrals i musicals. En aquesta nova etapa s'aprofundirà en la línia de les coproduccions internacionals, com ara les establertes amb el Hebbel Theater de Berlín, el Salzburg Festival... Per altra banda, des de la inauguració de la nova seu del teatre al Palau de l'Agricultura, i fins la temporada 2003/2004, hauran presentat la seva obra al Teatre Lliure grans noms internacionals com Kristian Lupa, Carlo Cecchi, Philip Glass, Declan Donellan, Fura dels Baus, Philippe Decouflé, Cesc Gelabert, Carles Santos, Compagnie Hervé-Montalvo, Antonio Latella, Thomas Ostermeier, Jan Lauwers, Lluís Pasqual, Bob Wilson, Wooster Group, Peter Sellars...

2004...

Des de març del 2003, Àlex Rigola encapçala el projecte artístic d'una nova etapa que consolida la trajectòria protagonitzada pel Lliure, amb una programació teatral innovadora i una ampla presència de la dansa contemporània i la música escènica. El teatre entès com un risc i una emoció, de continguts actuals tant en els espectacles de nova creació com en la revisió d'aquells textos que

contenen temes de reflexió i debat encara vàlids. Amb l'aval dels muntatges que han caracteritzat a aquest jove director i el dels noms que l'acompanyen en el seu equip i en l'amplia proposta de las temporades, el Teatre Lliure ha aconseguit finançar-se com un dels principals referents escènics del panorama teatral nacional.